

Струка (назив): ЗДРАВСТВО		
Занимање (назив): АКУШЕРСКО-ГИНЕКОЛОШКИ ТЕХНИЧАР		
Предмет (назив): АКУШЕРСТВО		
Опис (предмета): ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ		
Модул (наслов): ИНФЕКЦИЈЕ У ТРУДНОЋИ, РЕПРОДУКТИВНА ЕНДОКРИНОЛОГИЈА, АНОВУЛАЦИОНИ ЦИКЛУС, ВАНТЈЕЛЕСНА ОПЛОДЊА		
Датум: 2023.	Шифра:	Редни број: 01
Сврха		
<p>Стицање знања о посљедицама инфекција у трудноћи, о хормонским поремећајима као узроцима неправилности менструалних циклуса и њиховим утицајима на плодност, као и о савременим методама вантјелесне оплодње у борби против брачног стерилитета и опадања наталитета.</p>		
Специјални захтјеви / Предуслови		
<p>Усвојена основна знања из латинског језика, анатомије, физиологије, патологије, микробиологије, акушерства за 3. и 4. разред и информатичке писмености.</p>		
Циљеви		
<ul style="list-style-type: none"> • Стицање знања о етиологији, клиничкој слици и посљедицама инфекција мајке у трудноћи које могу утицати на плод, као и о значају превенције ових инфекција. • Упознавање улоге репродуктивних стероидних и пептидних хормона, и утицаја хиперсекреције и хипосекреције хормона на менструални циклус. • Оспособљавање ученика да препозна ановулационе циклусе и познаје практичне тестове за доказивање овулације. • Стицање знања о индикацијама, припреми и техникама извођења вантјелесне оплодње. • Оспособити ученика да стечена теоријска знања примијени у пракси. • Развијање емпатије и поштовање етичких принципа у комуникацији и раду са пацијентима. • Формирање ставова о значају репродуктивног и општег здравља популације ради интереса друштва као цјелине. 		
Теме		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекције у трудноћи 2. Хормони у гинекологији и акушерству 3. Ановулациони циклус, клинички знаци и практични тестови одређивања овулације 4. Вантјелесна оплодња 		

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1.Инфекције у трудноћи	<p>-описе утицај инфекција у трудноћи на плод</p> <p>-наброји путеве ширења инфекције са мајке на плод и наведе могуће посљедице инфекције</p> <p>-познаје скраћеницу TORCH</p> <p>-наброји путеве ширења, наведе етиологију</p> <p>-описе клиничку слику</p> <p>-наведе компликације дијагнозу и терапију хориоамнионитиса</p> <p>-наведе етиологију, факторе ризика, путеве ширења,</p> <p>-објасни клиничку слику, компликације, дијагнозу, терапију и превенцију инфекција у трудноћи изазваних бактеријама: Streptococcus agalactiae (бета хемолитички Стрептокок групе Б), Listeria monocytogenes, Neisseria gonorrhoeae, Treponema pallidum, Chlamydia trachomatis</p> <p>-наведе етиологију и</p>	<p>-уочи да се тежина инфективног обољења мајке не може користити као показатељ тежине обољења или оштећења плода, процијени значај TORCH теста у пракси</p> <p>-процијени значај раног постављања дијагнозе интраамнионске инфекције</p> <p>-разликује симптоме и знакове наведених бактеријских обољења</p> <p>-примјењује опште и специфичне мјере превенције за сузбијање бактеријских инфективних обољења код трудница</p> <p>-разликује симптоме и знакове наведених вирусних обољења</p> <p>-примјењује опште и специфичне мјере превенције за сузбијање вирусних инфективних обољења код трудница</p>	<p>-показује заинтересованост за наставни процес</p> <p>-ефикасно планира и организује вријеме за учење</p> <p>-изражава спремност за тимски рад</p> <p>-испољава љубазност, комуникативост и флексибилност у тимском раду</p> <p>-испољава велику способност запажања физичких и психичких промјена које се дешавају код пацијента, било да се ради о егзацербацији или ремисији болести</p> <p>-одговорно рјешава проблеме у раду и прилагођава се промјенама у раду</p> <p>-испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вриједностима</p> <p>-испољи љубав према позиву и емпатију према пацијенту</p> <p>-испољава самосталност у раду</p>	<p>Наставник користи:</p> <ul style="list-style-type: none">• стручну литературу• слајдове, презентације, видеозаписе• паное, мапе ума• интернет као извор информација• брошуре о заштити, превенцији и лијечењу инфекција у трудноћи• фронтални приступ у раду у комбинацији са интерактивним радом

	<p>путеве ширења, -објасни клиничку слику, компликације, дијагнозу, терапију и превенцију инфекција у трудноћи изазваних вирусима: HIV, Herpes simplex virus, HPV, Cytomegalovirus, Varicella, Rubella, Morbilli, Hepatitis B</p> <p>-објасни укратко епидемиологију, клиничку слику токсоплазмозе код трудница и конгениталну токсоплазмозу, дијагнозу, превенцију и терапију</p>	<p>-анализира значај превенције обољења изазваног протозоом <i>Toxoplasma gondii</i></p>	<p>-чува професионалну тајну</p> <p>-показује тактичност у комуникацији, пажњу и заинтересованост за пацијентове тегобе и способност за адекватну невербалну комуникацију</p> <p>-поштује права пацијента</p> <p>-поштује аутономију пацијента, његов интегритет, сексуално опредјељење, културолошке и вјерске разлике</p> <p>-савјесно, одговорно и уредно обавља повјерене послове</p> <p>-активно се служи информационим технологијама у процесу учења</p>	
2.Хормони у гинекологији и акушерству	<p>-наброји хормоне хипоталамуса, аденохипофизе и јајника, као и хормоне штитасте жлијезде и надбубрежних жлијезда</p> <p>-објасни шта је неуро-ендокрина осовина и врсте секреције хормона</p> <p>-објасни улоге хормона хипоталамуса и хипофизе у току менструалног циклуса, њихов међусобни утицај и утицај на хормоне јајника и на овулацију, -наведе посљедице</p>	<p>-уочи разлике између периодичне (ритмичне), циркадијалне и пулсатилне секреције хормона и доведе у везу познавање начина хормонске секреције са начином примјене хормонске терапије</p> <p>-разликује улоге рилизинг и инхибирајућих хормона хипоталамуса, разликује улоге FSH, LH и пролактина хипофизе</p> <p>-анализира узроке и посљедице</p>	<p>-испољава тежњу за новим знањима</p>	

	<p>хипосекреције и хиперсекреције гонадотропина, посебно пролактина</p> <p>-објасни механизам лучења, метаболизам и улоге стероидних хормона јајника естрогена и прогестерона</p> <p>- наведе индикације за њихову терапијску примјену</p> <p>-наброји врсте и објасни улоге андрогена синтетисаних у строми јајника и кори надбубрежних жлијезда,</p> <p>- наведе стања у којима се јавља хиперандрогенизам и главне клиничке знакове и симптоме хиперандрогенизма,</p> <p>-наброји индикације за терапију тестостероном</p> <p>-укратко објасни ендокрине промјене у трудноћи настале под утицајем хормона хипофизе, штитасте, паратиреоидних и надбубрежних жлијезда</p>	<p>хиперпролактинемije</p> <p>-разликује механизам лучења, метаболизам и улоге естрогена и прогестерона</p> <p>-уочава да је код жена тестостерон прекурсор у синтези естрогена</p> <p>-интерпретира значај препознавања клиничких знакова хиперандрогенизма</p> <p>-разликује промјене у трудноћи настале под утицајем хормона хипофизе, штитасте, паратиреоидних и надбубрежних жлијезда</p>		
--	---	--	--	--

3.Ановулациони циклус, клинички знаци и практични тестови одређивања овулације	<p>-дефинише овулацију</p> <p>-објасни узрок и клиничке знакове овулације (интерменструални бол и крварење и синдром пременструалне напетости)</p> <p>-објасни клиничке тестове овулације (мјерење базалне температуре, преглед цервикалне слузи или ферн тест, вагинална цитологија, биопсија ендометријума, доказивање прегнандиола у мокраћи, ултразвучна фоликулометрија)</p> <p>-дефинише ановулационе циклусе</p> <p>-наведе узроке ановулације</p> <p>- објасни начин настанка, механизам испољавања ановулационих циклуса, те како се они доказују и лијече</p>	<p>-анализира промјене у сазријевању фоликула и јајне ћелије у преовулацијској фази, у вријеме овулације и у постовулацијској фази користећи цртеже</p> <p>-разликује клиничке знакове и практичне клиничке тестове овулације и анализира њихов значај</p> <p>-изводи закључак да без овулације нема трудноће и да су понављани ановулациони циклуси узрок стерилитета, те да се могу доказати само негативним тестовима овулације</p>		
---	---	--	--	--

<p>4.Вантјелесна оподња</p>	<p>-дефинише инфертилитет и стерилитет</p> <p>- наведе узроке и мјере превенције</p> <p>-познаје историјат настанка вантјелесне оплодње (IVF)</p> <p>-наброји врсте асистираних репродуктивних технологија (IUI, IVF/ET, GIFT, ZIFT, ICSI, криопрезервација и донација гамета и сурогат родитељство)</p> <p>-наведе индикације и услове за извођење IUI, и опише технику извођења и успјешност интраутерусне инсеминације (IUI)</p> <p>-наведе индикације и услове које брачни пар мора да испуни у припреми за вантјелесну оплодњу (IVF/ET),</p> <p>-наброји контраиндикације за IVF</p> <p>-укратко опише све фазе извођења in vitro фертилизације и праћење успјешности поступка ембриотрансфера</p> <p>-дефинише интратубарни</p>	<p>-разликује појмове инфертилитет и стерилитет</p> <p>-процијени значај велике заступљености IVF у пракси</p> <p>-разликује поступке асистираних репродуктивних технологија</p> <p>-процјењује предности лијечења неплодности интраутерусном инсеминацијом као почетног поступка у терапији</p> <p>-разликује поједине фазе вантјелесне оплодње IVF/ET: стимулација овулације, пункција фоликула и аспирација ооцита, инсеминација ооцита, ембриотрансфер</p> <p>-процјењује предности и ризике примјене микрофертилизације јер је рјешење за тешке случајеве мушког стерилитета, али су зато чешће хромозомопатије због артефицијелног оштећења сперматозоида</p> <p>-разликује индикације за криопрезервацију и донације гамета</p>		
------------------------------------	---	--	--	--

	<p>трансфер гамета и зигота (GIFT, ZIFT) и микрофертилизацију (ICSI)</p> <p>-наведе врсте криопрезервације</p> <p>-наведе индикације и укратко опише услове за криопрезервацију сперме и ембриона, као и за донацију гамета</p> <p>-дефинише потпуно и гестацијско сурогат родитељство и наведе индикације за сурогат родитељство</p> <p>- дефинише репродуктивно и целуларно клонирање</p>	-анализира етичке аспекте потпуног и гестацијског сурогат родитељства, као и репродуктивног и целуларног клонирања		
--	---	--	--	--

Интеграција

Модул се интегрише са стручним предметима: практична настава, латински језик, физиологија, микробиологија, акушерство за 3. и 4. разред.

Извори

- Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске;
- Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл.).

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријумима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.